

Általános útmutató a FORDÍTÁSTUDOMÁNY munkatársai számára

A *Fordítástudomány* szerkesztősége tanulmányokat vár a tágon értelmezett fordítástudomány, azaz az írásbeli és szóbeli nyelvi közvetítés elmélete, gyakorlata és oktatása témaköréből.

Általános tudnivalók:

1. A tanulmányok kívánatos terjedelme: 10–15 oldal (25 000–40 000 betűhely).
2. A könyv, folyóirat és szoftver ismertetések, valamint a konferencia-beszámolók kívánatos terjedelme: 3–4 oldal (7500–10 000 betűhely).
3. A tanulmányok nyelve: magyar.
4. A tanulmányokból derüljön ki világosan, hogy melyek a szóban forgó témában eddig elért hazai és nemzetközi eredmények, és melyek a tanulmány írójának saját kutatásai, saját eredményei.
5. A recenzió az ismertetésen kívül tartalmazzon kritikai mozzanatot, perspektívát, tartson szem előtt valamilyen hipotetikus olvasótábort, szóljon hozzájuk, legyen jelen benne a recenzens személye és gondolatai.
8. Minden tanulmány vagy recenzió tartalmazza a tanulmány szerzőjének elérhetőségi adatait (név, postai cím, telefon, fax, e-mail), valamint munkahelyét.
9. Ha szóban elhangzott konferencia-előadás írott változatáról van szó, kérjük lábjegyzetben az előadás helyét és idejét valamint a konferencia nevét pontosan feltüntetni.
10. Minden tanulmányt mágneslemezen kérünk, 1 nyomtatott példányt mellékelve.
11. Minden tanulmányhoz **angol nyelvű** összefoglalást kérünk 0.5 oldal (kb. 1000–1200 betűhely) terjedelemben.

Formai követelmények:

- Betűtípus és nagyság: Times New Roman CE 12
- Sortávolság: 1
- 1 oldal: kb. 2500 betűhely
- Főcím középre zárva: félkövér (bold), kisbetű Times New Roman CE 16-os
- Szerző neve középre zárva: kurzív (italic) kisbetű Times New Roman CE 14-es
- Első (1.) címfokozat: félkövér (bold)
- Második (1.2) címfokozat: félkövér (bold)
- Harmadik (1.2.1) címfokozat: kurzív (italic)
- Értelmi kiemelések: félkövér (bold)
- Nyelvi példák szövegen belül: kurzív (italic)
- Kiemelés nyelvi példákon belül: kurzív és félkövér (italic, bold)
- A szövegtől elkülönülő nyelvi példákat kérjük folyamatosan számozni
- Ábrának és táblázatnak legyen száma és címe (fölül, közepén)
- A fényképezendő (kicsinyítendő) ábrákat kérjük külön lapon (is) mellékelni
- Könyvcím vagy folyóiratcím szövegen belül: kurzív (italic), nem kell lefordítani
- Szakszövegből vett idézetek maradhatnak eredeti nyelven, de ha lefordítjuk őket, fel kell tüntetni a fordító nevét, ha a szerző maga a fordító, ezt lábjegyzetben közölje
- Szépirodalmi idézetek esetében meg kell keresni a megjelent fordítást, és a szerző neve, a fordítás kiadásának éve és az oldalszám után fel kell tüntetni a fordító nevét. (pl.: Rilke 1983: 69. Rónay György fordítása)

Hivatkozási útmutató a FORDÍTÁSTUDOMÁNY munkatársai számára

Kérjük, hogy a FORDÍTÁSTUDOMÁNY számára készült tanulmányok tartalmazzák a hazai és nemzetközi kutatási előzményeket, a kutatás jelenlegi állását az adott területen, és világosan derüljön ki belőlük, hogy melyek a szerző saját kutatáson alapuló új eredményei.

1. Hivatkozás a folyamatos szövegen belül:

- ha általában idézünk: szerző és évszám (Nida 1964),
- ha szó szerint idézünk – akár szakirodalmi akár szépirodalmi műből: a szerző neve után következzen az évszám, majd az oldalszám (Nida 1964: 411),
- megjegyzés: a szerző neve után nem kell vessző,
- megjegyzés: csak a vezetéknev kell.

2. Hivatkozás a szövegtől elkülönítve:

- ha az idézet 40 szónál hosszabb, különítsük el a folyó szövegtől: előtte utána egy sort hagyjunk ki, és jobbról is, balról is dupla margót hagyjunk.

3. Hivatkozás feloldása az irodalomjegyzékben:

- az irodalomjegyzék (**Irodalom**) csak azokat a szerzőket tartalmazza, akikre a szövegben utalás történt, ha a cikkíró valamilyen oknál fogva (pl. új tudományterület) olyan könyvcímeket is meg akar adni, amelyekre nem hivatkozott, akkor ezt *Ajánlott irodalom* címszó alatt teheti meg;
- a nyelvi adatok forrását külön irodalomjegyzékben kell közölni (*Források jegyzéke*);
- a hivatkozások a szerzők vezetékneve szerint betűrendben kövessék egymást (nem kell számozni).

4. Ha könyvre hivatkozunk:

- szerző vezetékneve, majd a keresztnév kezdőbetűi: Nida, E.A.
- ezután jön az évszám, utána pont: Nida, E.A. 1964.
- ha a szerzőnek abban az évben több műve volt: Nida, E.A. 1964a.
Nida, E.A. 1964b.
- ha két szerző van: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969.
- ha három vagy több szerző van, lehet rövidíteni: Nida, E.A. et al. (et alias – és mások)
- az évszám után jön a cím, ha önálló mű címe, akkor kurziválva: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*.
- a könyv címe után jöjjön a megjelenés helye, és utána kettősponttal a kiadó: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: Brill.

5. Ha folyóiratcikkre hivatkozunk:

- ha folyóiratban jelent meg a tanulmány, akkor nem a tanulmány címét kell kurziválni, hanem a folyóirat címét: Klaudy K. 1988. A frazeologizmusok szó szerinti fordításáról. *Magyar Nyelvőr*.
- folyóiratcikknél továbbá fontos megjelölni az évfolyamot, a számot és a pontos oldalszámot: Klaudy K. 1988. A frazeologizmusok szó szerinti fordításáról. *Magyar Nyelvőr*. 112. évf. 3. 305-314.

6. Ha tanulmánygyűjteményre hivatkozunk:

- ha tanulmánygyűjteményben jelent meg a cikk, fontos megjelölni a tanulmánykötet címét (előtte In:), és a szerkesztőt vagy a szerkesztőket utána zárójelben (ed.),

- (eds.), (hrsg.), (szerk.): Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. & Francis, G. & Tognini-Bonelli, E. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins.
- tanulmánygyűjtemény esetén fontos megjelölni a tanulmány oldalszámát a köteten belül: Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. & Francis, G. & Tognini-Bonelli, E. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins. 233–250.
 - több szerkesztő esetén is megtehetjük azt, hogy csak az elsőt írjuk ki, és utána írjuk, hogy et al. (és mások): Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. et al. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins. 233–250.
 - ha ugyanabból a tanulmánygyűjteményből több tanulmányra is hivatkozunk, nem kell minden alkalommal a teljes bibliográfiát megadni, csak rövidítve: Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. et al. (eds.) 233–250.
 - ilyenkor a tanulmánygyűjtemény pontos adatait csak egyszer kell megadni, az első szerkesztő vezetékneve szerinti betűrendben: Baker, M. et al. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins.

7. Ha megjelent konferenciakötetre hivatkozunk:

- járjunk el ugyanúgy, mint a tanulmánykötet esetén. Ne a konferencia helyét, idejét és címét tüntessük fel, hanem a **megjelent kötet** címét, szerkesztőjét, a megjelenés helyét, a kiadót és az oldalszámot: Ujszászi Zs. 1991. *Grammatikai transzformációk Károlyi Amy Emily Dickinson fordításaiban*. In: Székely G. (szerk.) *Az Első Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia Előadásai II.* kötet. Nyiregyháza: BGYTF. 760–763.

8. Ha elhangzott (írásban nem megjelent) konferencia-előadásra hivatkozunk:

- ebben az esetben a szerző neve, az évszám, és az előadás címe után írjuk azt, hogy Elhangzott: ... és ezután következzenek a konferencia adatai a következő sorrendben: a konferencia címe, rendező intézménye, helye és ideje: Klaudy K. 1998. *A magyar fordítástudományi terminológiáról*. Elhangzott: *A nyelv, mint szellemi és gazdasági tőke*. VIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola. Szombathely. 1998. április 14–17.

9. Lábjegyzetek:

- lábjegyzeteket csak az alábbi esetekben használunk:
 - (1) ha a tanulmány címéhez kívánunk megjegyzést fűzni (pl. ha a tanulmány részlet egy készülő könyvből, vagy ha a tanulmány írott változata egy konferencia-előadásnak stb.
 - (2) ha a tanulmány szerzője saját fordításában ad meg valamely idézetet.

10. Szövegvégi jegyzetek:

- a tanulmány tartalmi részéhez kapcsolódó megjegyzéseket ne lábjegyzetben, hanem **szövegvégi** jegyzetben közöljük. A szövegben felső indexszel folyamatosan számozzuk a megjegyzéseket kívánó helyeket, és a tanulmány végén **Jegyzetek** címszó alatt fejtjük ki megjegyzéseinket részletesen.

SZABARI KRISZTINA

TOLMÁCSOLÁS

**BEVEZETÉS A TOLMÁCSOLÁS
ELMÉLETÉBE ÉS GYAKORLATÁBA**

ELSŐ RÉSZ

A tolmácsolás története

MÁSODIK RÉSZ

A tolmácsolás elmélete

HARMADIK RÉSZ

A tolmácsolás tipologizálása

NEGYEDIK RÉSZ

**A tolmács személyisége és teljesítményének
értékelése**

ÖTÖDIK RÉSZ

**A nyelvi kérdés szabályozása az Európai Unióban,
és a tolmácsolás jelenlegi gyakorlata**

A KÖNYV MEGVÁSÁROLHATÓ VAGY MEGRENDELHETŐ:

CORVINA KÖNYVKLUB

Budapest, 1051 Vörösmarty tér 1., II. emelet 201. Tel: 317-5185

ELTE BTK FORDÍTÓ- ÉS TOLMÁCSKÉPZŐ KÖZPONT

Budapest, 1145 Kolombusz u. 87.

Telefon: 2 512 537 / Fax: 2 512 677/51

ISBN 963 85912 8 5

**HORVÁTH ILDIKÓ – SZABARI KRISZTINA
VOLFORD KATALIN (szerk.)**

FORDÍTÁS ÉS TOLMÁCSOLÁS A VILÁGBAN

**ELSŐ RÉSZ
A nyelvi közvetítésről**

**MÁSODIK RÉSZ
Dokumentumgyűjtemény**

**1. fejezet
Fordítás és tolmácsolás
az Európai Unióban**

**2. fejezet
Nemzetközi fordító- és tolmács-
szervezetek bemutatása**

**3. fejezet
Nemzetközi szabványok**

**4. fejezet
Konferenciatolmácsolási útmutatók**

**5. fejezet
Etikai kódexek**

**6. fejezet
Szerződésminták**

Megvásárolható vagy megrendelhető:
ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ
Budapest, 1145 Kolumbusz u 87.
Telefon: 2 512 537 / Fax: 2 512 677/51

ISBN 963 463 375 7

KLAUDY KINGA

BEVEZETÉS A FORDÍTÁS ELMÉLETÉBE

ELSŐ RÉSZ

A fordítás elmélete

1. A nyelvészeti fordításelmélet keletkezése
2. Fordításelmélet és szociolingvisztika
3. Fordításelmélet és pszicholingvisztika
4. Fordításelmélet és szövegnyelvészet
5. A fordítás folyamatának nyelvészeti modelljei
6. Az ekvivalencia fogalma a fordításelméletben
7. Merre tart a fordítástudomány?

MÁSODIK RÉSZ

A fordítástudomány terminológiája

BEVEZETÉS A FORDÍTÁS GYAKORLATÁBA

ELSŐ RÉSZ

Az átváltási műveletek

1. Az átváltási műveletek rendszere a fordításban
2. Az átváltási műveletek osztályozása
3. Az átváltási műveletek a fordító szempontjából
4. Indoeurópai–magyar / magyar–indoeurópai átváltási tipológia

MÁSODIK RÉSZ

A lexikai átváltási műveletek

HARMADIK RÉSZ

A grammatikai átváltási műveletek

*A könyvek megrendelhetők a Scholastica Kiadótól :
1123 Budapest, Kékgolyó utca 30. ■ Fax: 212-8320,
illetve megvásárolhatók a Corvina Könyvklubban:
1051 Budapest, Vörösmarty tér 1., II. em. 201. ■ tel.: 317-5185*

FORDÍTÁS- TUDOMÁNY

2000. II. évfolyam, 1. szám

E számunk munkatársai:

Albert Sándor

Cs. Jónás Erzsébet

Dróth Júlia

Gálosi Orsolya

Hollósi Katalin

Klaudy Kinga

Kohn János

Kóbor Márta

Sohár Anikó

Szabari Krisztina

Szabó Csilla

Valló Zsuzsa

Volford Katalin

Wirth Eszter

Szegedi Tudományegyetem

Nyíregyházi Főiskola

Szent István Egyetem, Gödöllő

Pécsi Tudományegyetem

Debreceni Tudományegyetem

ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ

Miskolci Egyetem

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely

Pécsi Tudományegyetem

Miskolci Egyetem

ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely

ELTE BTK Tanárképző Főiskolai Kar

ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ

ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ

ISSN 1419 7480

FORDIÍTÁSNY 2000. II. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM